

**UCHWAŁA NR VIII/56/24
RADY MIEJSKIEJ W TRZEBNICY**

z dnia 21 listopada 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar
Przemocy Domowej w Gminie Trzebnica na lata 2024-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 424 z późn. zm.) Rada Miejska w Trzebnicy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Trzebnica na lata 2024-2029, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXX/323/12 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Trzebnica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Trzebnicy

Mateusz Stanisław

Załącznik do uchwały Nr VIII/56/24
Rady Miejskiej w Trzebnicy
z dnia 21 listopada 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024-2029**

Trzebnica 2024

Spis treści

Wstęp.....	3
Podstawy prawne.....	3
Charakterystyka zjawiska przemocy domowej.....	4
Diagnoza do Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej Oraz Ochrony Ofiar Przemocy na lata 2024-2029	7
Cele Programu	15
Adresaci Programu	24
Realizatorzy Programu	24
Monitorowanie Programu	24
Finansowanie Programu	24

WSTĘP

Przeciwdziałanie przemocy domowej jest zadaniem gminy określonym między innymi w ustawie o pomocy społecznej, gdzie jednym z powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom jest przemoc domowa. Wpisuje się także w zadania przeciwdziałania alkoholizmowi zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Natomiast opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej jest zadaniem własnym gminy wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Działania określone w niniejszym programie realizowane będą głównie przez zespół interdyscyplinarny, powołany przez Burmistrza Gminy Trzebnica oraz powołane przez zespół grupy diagnostyczno-pomocowe.

W 2012 roku opracowano pierwszy Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, który realizowany był w latach 2012-2023. Głównym celem było zmniejszenie skali tego zjawiska poprzez profilaktykę i szereg działań przeciwdziałających, a także ochrona osób doświadczających przemocy, szkolenia specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc, jak również podejmowano działania wobec sprawców przemocy. Wszystkie te zadania realizowane były przez Zespół Interdyscyplinarny, który rozpatrywał i prowadził wszystkie procedury Niebieskiej Karty, poprzez powołane do tego grupy robocze. Obsługę organizacyjno-techniczną zapewniał Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebnicy.

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej przewidziano szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy, różnorodne działania wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc.

I. PODSTAWY PRAWNE

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz.U. z 2023 r.,

- poz. 2809 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 17 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1550 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz.U. z 2024 r., poz. 424 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 901 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.),
  - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.),

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

1. Definicje przemocy

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną i wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.

Natomiast o znęcaniu się stanowi art. 207 Kodeksu karnego, zgodnie z którym:

§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc domowa jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu.

Przyczynami sprzyjającymi stosowaniu przemocy domowej są między innymi normy społeczne i kulturowe przyjęte w danym środowisku, gdzie istnieje silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, a w szczególności wobec kobiet i dzieci. Wpływ na stosowanie przemocy ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia.

Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie/nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy w chwili popełniania czynu jest pod wpływem alkoholu. Alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Co ważne, uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo, że sprawcy często usprawiedliwiają swoje zachowanie tym, że byli nietrzeźwi.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc domowa przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

2. Rodzaje przemocy, formy i cykle

W literaturze znaleźć możemy wiele opisów rodzajów przemocy, jeden z nich wymienia poniższe rodzaje przemocy:

- **przemoc fizyczna** - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie jej życia,
- **przemoc seksualna** - to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności,
- **przemoc psychiczna** - to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu,
- **przemoc ekonomiczna** - to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy,
- **zaniedbanie** - to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

1. **Faza narastania napięcia** - początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe, partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, a swoje emocje wyładowuje na partnerce.
2. **Faza ostrej przemocy** - w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust, następuje wybuch agresji, wywołany jakimś drobiazgiem np. opóźnienie posiłku lub pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu. Sprawca wpada w szał, a zachowania agresywne mogą objawiać się biciem pięściami, kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można też zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.
3. **Faza miodowego miesiąca** - w momencie kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej i To się więcej nie powtórzy. **Faza miodowego miesiąca** jednak mija i niebawem zatacza krąg, a wtedy znowu pojawia się faza narastania napięcia. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają

fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy.

3. DIAGNOZA DO GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024- 2029

1. Pomoc społeczna

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebnicy realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w roku 2023 roku udzielił pomocy finansowej 142 osobom oraz pomocy w formie pracy socjalnej 193 rodzinom, w tym 16 rodzinom pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej. Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, bezdomność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek.

Ośrodek wypłacał zasiłki celowe, zasiłki specjalne celowe, zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, okresowe, stałe. Zasiłki wypłacane były na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej tj. na żywność, opał, odzież, obuwie, środki higieny, leki, sprawienie pogrzebu (pogrzeby sprawia się osobom zmarłym na terenie gminy Trzebnica, które nie zostały pochowane przez osoby uprawnione, organy lub instytucje).

POWODY PRYZNANIA POMOCY SPOŁECZNEJ

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym: NA WSI ¹⁾	
0		1	2	3
UBÓSTWO	1	29	7	66
SIEROCTWO	2	1	0	2
BEZDOMNOŚĆ	3	17	3	17
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	29	7	149
W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	5	21	7	119
BEZROBOCIE	6	31	5	69
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	104	28	174

DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	78	18	115
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	28	3	113
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	18	0	56
RODZINY WIELODZIENTNE	11	10	3	57
PRZEMOC W RODZINIE	12	0	X	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	X	0
ALKOHOLIZM	14	3	0	3
NARKOMANIA	15	2	X	2
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	3	0	3
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	17	0	X	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	3	3	12
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	X	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	X	0
OSOBY DŁUGOTRWAŁE KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ	21	110 rodzin	x	x

UDZIELONE ŚWIADCZENIA - ZADANIA WŁASNE GMIN

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYJANO DECYZJĄ ŚWIADC	LICZBA ŚWIADCZEŃ	KWOTA ŚWIADCZEŃ w zł 3)	LICZBA RODZIN 2)	LICZBA OSÓB W RODZINACH 2)
--------------	---	------------------	-------------------------	------------------	----------------------------

		ZENIA 2)				
0		1	2	3	4	5
RAZEM 4)	1	332	X	1206198	237	456
ZASIŁKI STAŁE – OGÓŁEM	2	69	735	399866	69	74
z tego (z wiersza 2):	3	X	X	0	X	X
środki własne						
dotacja	4	X	X	399866	X	X
w tym przyznane dla osoby (z wiersza 2):	5	65	697	382410	65	65
samotnie gospodarującej						
pozostającej w rodzinie	6	4	38	17456	4	9
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	7	27	110	47505	27	30
z tego (z wiersza 7):	8	X	X	7191	X	X
środki własne						
dotacja	9	X	X	40314	X	X
w tym przyznane z powodu (z wiersza 7):	10	6	36	14867	6	6
bezrobocia						
długotrwałej choroby	11	10	35	15807	10	11
niepełnosprawności	12	2	5	3251	2	4
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	13	0	0	0	0	0
innego niż wymienione w wierszach 10-13	14	9	34	13580	9	9
w tym (z wiersza 7): ZASIŁKI OKRESOWE KONTYNUOWANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b	15	0	X	0	0	0
SCHRONIENIE - OGÓŁEM	16	11	X	66132	11	11

w tym (z wiersza 16): w schronisku dla osób bezdomnych	17	11	88	66132	11	11
w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	18	0	0	0	0	0
w ogrzewalni	19	0	0	0	0	0
w noclegowni	20	0	0	0	0	0
schronienie udzielone w sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową (na podstawie art.48a ust. 9)	21	X	X	0	X	X
POSIŁEK	22	133	11826	162385	57	251
w tym dla (z wiersza 22): dzieci	23	131	11583	158658	55	246
w tym (z wiersza 22):						
posiłki przyznane doraźnie lub w sytuacjach kryzysowych ogółem	24	0	0	0	0	0
w tym (z wiersza 24): posiłki przyznane doraźnie dzieciom i młodzieży	25	0	0	0	0	0
UBRANIE	26	0	0	0	0	0
USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	27	49	26695	415348	49	51
w tym (z wiersza 27): specjalistyczne usługi opiekuńcze	28	0	0	0	0	0
usługi sąsiedzkie	29	1	72	1667	1	1
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM NIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O ŚWIADCZENIACH OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	30	0	0	0	0	0
w tym dla (z wiersza 30): osób bezdomnych	31	0	0	0	0	0

ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	32	3	3	12816	3	12
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO	33	0	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU	34	X	17	35980	17	17
w tym (z wiersza 34): osobom bezdomnym	35	X	3	8670	3	3
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	36	83	X	66166	82	145
w tym (z wiersza 36): specjalne zasiłki celowe	37	14	32	14326	14	31
produkty żywnościowe przyznane doraźnie lub w sytuacjach kryzysowych	38	0	0	0	0	0
w tym (z wiersza 36): ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2	39	0	X	0	0	0
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE - OGÓŁEM	40	0	X	0	0	0
w tym (z wiersza 40): w naturze	41	0	0	0	0	0
zasiłki	42	0	0	0	0	0
pożyczka	43	0	0	0	0	0
USŁUGI WSPARCIA KRÓTKOTERMINOWEGO - OGÓŁEM	44	0	X	0	0	0
w tym (z wiersza 44): usługi wsparcia krótkoterminowego w formie pobytu całodobowego	45	0	0	0	0	0
usługi wsparcia krótkoterminowego w formie dziennej	46	0	0	0	0	0

2. Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych

Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebnicy w roku 2023 zatrudniał jednego asystenta rodziny. Asystent rodziny opieką obejmuje przede wszystkim rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W roku 2023 asystent rodziny udzielał wsparcia średnio dla 13 rodzin miesięcznie. Łącznie, w całym roku 2023 asystenturą objętych było 14 rodzin.

Asystent rodziny udziela pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych i wychowawczych z dziećmi, motywuje do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udziela wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych i prowadzi indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców.

3. Procedura „Niebieskie Karty”

Zdiagnozowanie przemocy w rodzinie - jako zjawiska - jest trudne, gdyż przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia. Istniejące statystyki pozwalają oszacować przybliżone rozmiary tego zjawiska, gdyż nie wszystkie przypadki przemocy są ujawniane. Skala problemu przemocy w Gminie Trzebnica została określona na podstawie informacji uzyskiwanych z danych statystycznych Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebnicy. Zgodnie z tymi statystykami w okresie od stycznia 2023 do grudnia 2023 na terenie Gminy Trzebnica prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” w 64 rodzinach.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta A” przez następujące osoby:

- pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
- funkcjonariusz Policji;
- żołnierz Żandarmerii Wojskowej w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową;
- pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- asystent rodziny;
- nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego;

- osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna lub ratownik medyczny;
- przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- pedagog, psycholog lub terapeuta, będący przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- przedstawiciel Policji; oświaty; ochrony zdrowia; lub organizacji pozarządowych.

Procedura przewiduje dwuetapowy udział osoby dotkniętej przemocą domową, gdzie pierwszy etap to zetknięcie z przedstawicielami ww. służb, którzy będą zobowiązani wypełnić formularz „Niebieska Karta – A”, a drugi etap to zaproszenie przez grupę diagnostyczno-pomocową na spotkanie i wspólne omówienie dalszych, zintegrowanych działań pomocowych.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” jest możliwe w dwóch przypadkach, wtedy gdy ustała przemoc w rodzinie i został zrealizowany plan pomocy oraz w przypadku bezzasadności podejmowania działań (po przeanalizowaniu sytuacji rodziny grupa robocza uznaje, że w rodzinie nie dochodzi do przemocy).

4. Profilaktyka i przeciwdziałanie przemocy w latach 2012-2023

Jednym z celów gminnego programu przeciwdziałania przemocy w latach 2012-2023, które realizował zespół interdyscyplinarny było podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

W latach 2012-2023 organizowano również szkolenia i warsztaty dla członków zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych. Były to zazwyczaj szkolenia organizowane przez instytucje zewnętrzne.

5. Wnioski

- 1) W Gminie Trzebnica realizowanych jest wiele działań nakierowanych na pomoc osobom uwikłanym w przemoc. W szczególności są one realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebnicy i Zespół Interdyscyplinarny. Brak jednak konkretnych programów zarówno profilaktycznych jak i terapeutycznych dla różnych grup osób uwikłanych w przemoc, w tym dla krzywdzonych dzieci.

- 2) Konieczne jest nagłaśnianie problematyki przemocy domowej w środowisku lokalnym poprzez publikację ulotek, plakatów, organizowanie konferencji, debat publicznych, akcji medialnych. Wszystkie te działania mają prowadzić do zmiany myślenia wśród mieszkańców gminy o osobach doświadczających przemocy, a także w celu spadku obojętności społecznej na przemoc domową.
- 3) Niezbędne jest edukowanie młodego pokolenia, poprzez podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy, szukania pomocy w sytuacjach doznawania przemocy oraz kształtowania postaw i tolerancji wobec innych.
- 4) Wymagane jest prowadzenie działań profilaktycznych skierowanych do rodziców uwikłanych w przemoc, również w sytuacjach okołorozwodowych w postaci mediacji, prowadzenia grup samopomocowych, kierowania do uczestnictwa w terapiach.
- 5) Skuteczna pomoc w sytuacji przemocy domowej możliwa jest przy ścisłej współpracy wszystkich służb, działających w tym zakresie na terenie gminy. Dlatego istotne jest stałe doskonalenie osób zaangażowanych w pracę na rzecz osób z problemem przemocy.
- 6) Rozwój współpracy osób i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez organizację spotkań i konferencji dla przedstawicieli służb oraz specjalistów.
- 7) W związku z nową ustawą istnieje konieczność wypracowania nowych procedur oraz sposobów postępowania grup diagnostyczno-pomocowych, monitorowania sytuacji rodzin po zakończeniu procedury Niebieskie Karty i inne.

IV. CELE PROGRAMU

1. Cel główny

Zapobieganie występowaniu problemu przemocy domowej oraz zapewnienie bezpieczeństwa, wsparcie i ochrona osób krzywdzonych.

2. Obszary oddziaływań oraz cele główne i szczegółowe programu

Obszar I - profilaktyka przemocy w rodzinie

Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Beneficjenci	Wskaźniki	Realizatorzy
Cel główny 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie problemu przemocy domowej oraz propagowanie wiedzy, kształtowanie postaw i umiejętności życia w rodzinie bez przemocy	Cel szczegółowy 1.1 Działania informacyjne zwiększające wiedzę w zakresie przeciwdziałania i profilaktyki przemocy domowej	Zadanie 1.1.1: opracowanie, publikacja, dystrybucja materiałów informacyjnych dotyczących problemu przemocy	Mieszkańcy Gminy Trzebnica: osoby dorosłe, seniorzy, dzieci i młodzież, specjaliści pracujący z dziećmi i młodzieżą	Liczba poradników, broszur, ulotek, plakatów i innych publikacji	Wszyscy realizatorzy
		Zadanie 1.1.2: stała aktualizacja informatora o dostępnej ofercie pomocy specjalistycznej		Liczba aktualizacji informatora, liczba odbiorców/instytucji	
		Zadanie 1.1.3: inicjowanie i prowadzenie działań promujących prawidłowo funkcjonujące		Liczba kampanii/festynów, liczba uczestników	

		rodziny			
	Cel szczegółowy 1.2: Działania edukacyjne w zakresie przeciwdziałania i profilaktyki przemocy	Zadanie 1.2.1: organizowanie konferencji, wykładów i seminariów dotyczących profilaktyki przemocy	Mieszkańcy Gminy Trzebnica: osoby dorosłe, seniorzy, dzieci i młodzież, specjaliści pracujący z dziećmi i młodzieżą	Liczba konferencji/seminariów/ Wykładów, liczba uczestników	Wszyscy realizatorzy
Zadanie 1.2.2: edukacja dzieci i młodzieży w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy, szukania pomocy w sytuacjach doznawania przemocy oraz kształtowania postaw i tolerancji wobec innych		Liczba zajęć edukacyjnych, liczba dzieci			
Zadanie 1.2.3: edukacja rodziców w zakresie wychowania bez		Liczba zajęć i warsztatów dla rodziców, liczba porad dla			

		przemocy		rodziców, liczba uczestników	
		Zadanie 1.2.4: realizacja programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Mieszkańcy Gminy Trzebnica: osoby dorosłe, seniorzy, dzieci i młodzież, specjaliści pracujący z dziećmi i młodzieżą	Liczba programów/liczba uczestników	Wszyscy realizatorzy
		Zadanie 1.2.5: mediacje dla dorosłych jako działanie profilaktyczne w rodzinie		Liczba działań, liczba uczestników	
		Zadanie 1.2.6: działania edukacyjno-profilaktyczne dla osób zagrożonych przemocą oraz ich rodzin		Liczba warsztatów, liczba uczestników	

Obszar II – interwencja i wsparcie w sytuacji przemocy domowej

Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Beneficjenci	Wskaźniki	Realizatorzy
<p style="text-align: center;">Cel główny 2: Poszerzenie oferty pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych przemoc domową</p>	<p style="text-align: center;">Cel szczegółowy 2.1. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób doświadczających przemocy</p>	<p style="text-align: center;">Zadanie 2.1.1: podejmowanie interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie</p>	<p style="text-align: center;">Osoby zamieszkujące gminę Trzebnica, doświadczające przemocy domowej</p>	<p style="text-align: center;">Liczba interwencji, liczba Niebieskich Kart</p>	<p style="text-align: center;">Wszyscy realizatorzy</p>
		<p style="text-align: center;">Zadanie 2.1.2: prowadzenie konsultacji specjalistycznych w sytuacji interwencji, m.in. psychologicznych i prawnych</p>		<p style="text-align: center;">Liczba instytucji udzielających porad, liczba porad</p>	
		<p style="text-align: center;">Zadanie 2.1.3: zapewnienie bezpiecznego miejsca pobytu osoby pokrzywdzonej</p>		<p style="text-align: center;">Liczba osób korzystających z hostelu lub innego schronienia, liczba przyznanych lokali mieszkalnych, liczba interwencji</p>	

	Cel szczegółowy 2.2 Podejmowanie działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc domową	Zadanie 2.2.1: podejmowanie interwencji dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym dzieci wykorzystywanych seksualnie	Osoby zamieszkałe w gminie Trzebnica stosujące przemoc domową	Liczba spotkań Liczba uczestników	Wszyscy realizatorzy
		Zadanie 2.2.2: odizolowanie sprawców przemocy od osób pokrzywdzonych		Liczba zatrzymań, liczba nakazów opuszczenia lokalu, liczba zakazu kontaktów	
		Zadanie 2.2.3: kierowanie do programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową		Liczba osób skierowanych, liczba osób które ukończyły program korekcyjno- edukacyjny	
		Zadanie 2.2.4: kierowanie do programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób		Liczba osób skierowanych, liczba osób które ukończyły program psychologiczno- terapeutyczny	

		stosujących przemoc domową			
	Cel szczegółowy 2.3. Podejmowanie działań pomocowych (długoterminowych) wobec osób uwikłanych w przemoc domową	Zadanie 2.3.1. prowadzenie poradnictwa specjalistycznego	Osoby zamieszkujące Gminę Trzebnica	Liczba osób, liczba porad,	Wszyscy realizatorzy
		Zadanie 2.3.2. długofalowe wsparcie dla osób doświadczających przemocy domowej (poradnictwo, wsparcie socjalne, praca socjalna, itp.)		Liczba osób, które otrzymały pomoc	
		Zadanie 2.3.3. monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy		Liczba osób monitorowanych	
		Zadanie 2.3.4. prowadzenie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych		Liczba grup wsparcia, liczba uczestników	

		Zadanie 2.3.5: prowadzenie grup samopomocowych dla osób pokrzywdzonych		Liczba grup, liczba uczestników, liczba spotkań	
		Zadanie 2.3.6. Prowadzenie innych działań i programów wspierających dla osób doświadczających przemocy		Liczba działań, liczba uczestników	
		Zadanie 2.3.7. realizacja innych działań i programów dla osób stosujących przemoc		Liczba działań, liczba uczestników	

Obszar III – doskonalenie lokalnego systemu wsparcia

Cel główny	Cele szczegółowe	Zadania	Beneficjenci	Wskaźniki	Realizatorzy
Cel główny 3: Organizacja i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania przemocy domowej	Cel szczegółowy 3.1.: Zwiększenie kompetencji i umiejętności specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc domową	Zadanie 3.1.1: Szkolenia w zakresie interwencji w sytuacji przemocy domowej	Osoby/instytucje świadczące pomoc na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową	Liczba szkoleń, liczba uczestników	OPS
		Zadanie 3.1.2 Szkolenia w zakresie pracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny		Liczba szkoleń, liczba uczestników	ZI, OPS
		Zadanie 3.1.3 superwizja dla specjalistów pracujących z osobami uwikłanymi w przemoc		Liczba superwizji, liczba uczestników	ZI, OPS
		Zadanie 3.1.4: tworzenie koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej		Liczba spotkań, liczba uczestników	Wszyscy realizatorzy
	Cel szczegółowy 3.2: Doskonalenie procedur i polityk dotyczących przemocy domowej	Zadanie 3.2.1: realizacja procedur interwencji wobec dziecka krzywdzonego		Liczba procedur i ich aktualizacji	OPS, PCPR
		Zadanie 3.2.2: prowadzenie procedur NK oraz organizowanie prac grup		Liczba prowadzonych NK, liczba	ZI, OPS

		diagnostyczno-pomocowych		spotkań grup	
		Zadanie 3.2.3: Monitorowanie realizacji procedur NK, również po ich zakończeniu		Liczba monitorowanych procedur NK	ZI, OPS
		Zadanie 3.2.4: Analizy w obszarze pomocy społecznej		Liczba analiz, sprawozdań Liczba sprawozdań	OPS
		Zadanie 3.2.5: Monitorowanie realizacji zadań w Programie		Liczba sprawozdań	OPS

V. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebnicy,
2. Komenda Powiatowa Policji w Trzebnicy,
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebnicy,
4. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Trzebnicy,
5. Placówki oświatowe,
6. Służba zdrowia,
7. Straż Miejska,
8. Sąd Rejonowy w Trzebnicy,
9. Prokuratura,
10. Inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2029 będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji. Będzie prowadzony na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych zadań programu w celu stwierdzenia czy osiąga on założone cele. Niezbędne dane będą uzyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Rezultatem prowadzonego monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu, w pierwszym kwartale kolejnego roku.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Trzebnica, dotacji oraz ze

środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Trzebnica na lata 2024 -2029.

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 424 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Aktualnie na terenie Gminy Trzebnica obowiązuje Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, zwany dalej „Programem”, przyjęty uchwałą NR XXX/323/12 Rady Miejskiej w Trzebnicy z dnia 28 grudnia 2012 r. W związku z nowelizacją ww. ustawy wprowadzoną ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), konieczne jest przyjęcie przez Radę Miejską w Trzebnicy nowego Programu. Program stanowi narzędzie do efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc domową. Program zawiera charakterystykę przemocy domowej jako zjawiska społecznego, wykaz celów, zadań i kierunków Programu, jego adresatów oraz określa podstawy prawne podejmowanych działań.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest konieczne i uzasadnione.